

Sygn. akt I C 2610/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Dalba

Protokolant: apl.adw. P. G.

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2014 r. w Warszawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko D. K. (1) (poprzednie nazwisko D.)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej D. K. (1) (poprzednie nazwisko D.) na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 15.749,36 zł (piętnaście tysięcy siedemset czterdzieści dziewięć złotych i trzydzieści sześć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości 24 % rocznie od poniższych kwot za niżej wymienione okresy:

- 15.949,36 zł (piętnaście tysięcy dziewięćset czterdzieści dziewięć złotych i trzydzieści sześć groszy) od dnia 23 stycznia 2013 r. do dnia 25 lutego 2013 r.;

- 15.849,36 zł (piętnaście tysięcy osiemset czterdzieści dziewięć złotych i trzydzieści sześć groszy) od dnia 26 lutego 2013 r. do dnia 20 maja 2013 r.

- 15.749,36 zł (piętnaście tysięcy siedemset czterdzieści dziewięć złotych i trzydzieści sześć groszy) od dnia 21 maja 2013 r. do dnia 16 maja 2014 r.;

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

3. zasądzoną w punkcie 1 należność w kwocie 15.749,36 zł (piętnaście tysięcy siedemset czterdzieści dziewięć złotych i trzydzieści sześć groszy) rozkłada na 36 (trzydzieści sześć) miesięcznych równych rat, każda po 437,48 zł. (czteryście trzydzieści siedem złotych i czterdzieści osiem groszy), przy czym pierwsza rata płatna będzie do końca miesiąca, w którym nastąpi uprawomocnienie się niniejszego orzeczenia, a następne raty płatne będą do końca każdego miesiąca poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi uprawomocnienie się orzeczenia wraz z umownymi odsetkami w wysokości 24 % rocznie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

4. zasądza od pozwanej D. K. (1) (poprzednie nazwisko D.) na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 788,- zł. (siedemset osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

5. w pozostałym zakresie nie obciąża pozwanej D. K. (1) (poprzednie nazwisko D.) kosztami postępowania.

Sygn. akt I C 2610/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 czerwca 2013 roku powódka Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. - reprezentowana przez pełnomocnika adwokata S. G. (pełnomocnictwo – k. 15) - wniosła o zasądzenie od D. D. (2) kwoty 15.749,36 złotych wraz z umownymi odsetkami od kwoty 15.949,36 złotych w wysokości 24% rocznie od dnia 23 stycznia 2013 r. do dnia 25 lutego 2013 zapłaty, odsetkami umownymi w wysokości 24% rocznie od kwoty 15.849,36 złotych liczonymi za okres 26 lutego 2013 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania w sprawie. (**pozew z załącznikami – k. 1 – 20**)

W odpowiedzi na pozew w dniu 12 grudnia 2013 roku pozwana D. K. (1) (poprzednio D.) wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc zarzut przedawnienia, zasądzenie kosztów procesu, w przypadku zaś nieuwzględnienia wniosku o oddalenie powództwa o rozłożenie na raty na podstawie art. 320 k.p.c. wskazując na trudną sytuację życiową (**odpowiedź na pozew – k. 39**).

Na rozprawie w dniu 16 maja 2014 roku pozwana stawiała się, zaś pełnomocnik powoda nie stawiał się. Pozwana podtrzymała wniosek o oddalenie powództwa, zaś w przypadku nie podzielenia jej argumentów wniosek o rozłożenie jej należności na raty (**protokół- k.87-88**).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 stycznia 1999 roku D. K. (1) (poprzednio D.) złożyła wniosek o wydanie karty kredytowej C. dla osób mieszkających lub pracujących w województwach mazowieckim, (...), (...) i (...) i dostarczenie tejże do domu. (**wniosek – k. 4-5**)

Zgodnie z Regulaminem Kart Kredytowych C. (pkt. V.2) w przypadku nieterminowej spłaty kredytu C. zaczynał naliczać odsetki w wysokości podanej w Tabeli Opłat i Prowizji od wszelkich transakcji, w trybie dziennym, począwszy od dnia każdej transakcji, aż do momentu całkowitej spłaty salda zadłużenia (Regulamin Kart Kredytowych C. – k. 8-11). W Tabeli Opłat i prowizji dla Karty C. wskazano, że oprocentowanie transakcji z użyciem karty kredytowej, jeżeli saldo zadłużenia nie zostało w całości spłacone przed upływem terminu płatności wynosi 38,16 % rocznie. (**Tabela Opłat i prowizji – k. 8**)

D. D. (2) korzystała aktywnie z otrzymanej karty. W okresie do dnia 22 stycznia 2013 r. na rachunku karty kredytowej sukcesywnie powstawało zadłużenie, które ostatecznie wyniosło 15.949,36 zł na dzień 22 stycznia 2013 r. (**wyciągi z rachunku karty kredytowej – k. 75 – 156v**)

Pismem wysłanym w dniu 22 października 2012 roku Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. skierował do D. D. (3) oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o kartę kredytową C. z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Jednocześnie pozwana została wezwana do zwrócenia posiadanej kary/kart i zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami, opłatami i prowizjami należnymi bankowi. (**wypowiedzenie – k. 70**)

Pozwana została wezwana do spłaty zadłużenia w łącznej kwocie 17.008,39 zł w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania. T. K. (matka pozwanej) odebrała wezwanie w dniu 16 maja 2013 r., jednakże nie dokonała spłaty. (**wezwanie wraz z recepisem – k. 13**)

Dnia 17 maja 2013 roku Bank (...) w W. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), w którym stwierdził, że D. D. (4) ma zapłacić na rzecz ww. banku należność główną w wysokości 15.849,36 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości 24% rocznie liczonymi od kwoty 15.949,36 zł za okres od dnia 23 stycznia 2013 r. do dnia 25 lutego 2013 r. oraz od kwoty 15.849,36 zł liczonymi za okres od 26 lutego 2013 r. do dnia faktycznej zapłaty. (**wyciąg z ksiąg bankowych – k. 3**)

W dniu 20 maja 2013 r. pozwana dokonała wpłaty na rzecz pozwanego kwoty 100,- zł. W konsekwencji należność główna wyniosła kwotę 15.749,36 zł. (**bezsporne, potwierdzone pismem z k. 29**)

D. K. (2) (poprzednio D.) nie uregulowała powyższego zadłużenia. (**bezsporne**)

Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) Spółka Akcyjna w wyniku połączenia obu banków. (**KRS – k. 16- 21**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach niniejszej sprawy dokumenty. Sąd dał im wiarę powołanym dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron oraz nie ujawniły się wobec nich wątpliwości co do ich prawdziwości lub autentyczności.

Sąd oparł się również na okolicznościach przyznanych przez strony, które zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają przeprowadzenia dowodów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Bezsporne pomiędzy stronami pozostawało istnienie łączącej strony umowy o kartę kredytowej C. zawartej w dniu 5 stycznia 1999 roku. Pozwana nie kwestionowała co do zasady swojej odpowiedzialności za powstałe zadłużenie wynikające z braku spłaty wykorzystanego kredytu. Pozwana podniosła w zakresie argumentacji zarzut przedawnienia roszczenia w całości a także nieweryfikowalności roszczenia w zakresie odsetek.

Podnieść należy, iż we wniosku o wydanie karty kredytowej pozwana oświadczyła, że podpisanie karty kredytowej C. i użycie wydanej jej karty będzie oznaczało zgodę na warunki oznaczone w regulaminie kart, który miał otrzymać razem z kartą. Skoro zatem pozwana złożyła oświadczenie takiej treści, a następnie dokonała podpisania karty i używała jej, uznać należy, iż zapoznała się z regulaminem karty kredytowej. Wskazać także trzeba, że o istotnych postanowieniach regulaminu takich jak oprocentowanie kredytu w skali roku pozwana informowana była w doręczanych jej wyciągach z karty kredytowej.

Z uwagi na podniesiony zarzut przedawnienia roszczenia, Sąd pragnie odnieść się do tej materii w pierwszej kolejności, albowiem rzutuje ona bezpośrednio na analizę zasadności roszczenia w dalszej części rozważań (infra).

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdą przepisy ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz.U.2012.1232 j.t.) (dalej: ueip). Ustawa ta będzie miała zastosowanie, mimo jej wyeliminowania z porządku prawnego, albowiem regulowała ona obowiązki prawne stron w trakcie realizacji umowy (vide art. 78 ustawy).

Karta kredytowa bez wątpienia jest elektronicznym instrumentem płatniczym w rozumieniu ustawy. Jak stanowi art. 2 pkt. 4 za elektroniczny instrument płatniczy należy uznać każdy instrument płatniczy, w tym z dostępem do środków pieniężnych na odległość, umożliwiający posiadaczowi dokonywanie operacji przy użyciu informatycznych nośników danych lub elektroniczną identyfikację posiadacza niezbędną do dokonania operacji, w szczególności kartę płatniczą lub instrument pieniądza elektronicznego. Karta kredytowa mieści się w kategorii pojęciowej karty płatniczej w rozumieniu art. 2 pkt 7 ueip. W związku z powyższym do umowy o kartę kredytową zastosowanie będzie miał dwuletni termin przedawnienia przewidziany w art. 6 powołanej ustawy.

Jak ustalono w niniejszej sprawie umowa o kartę kredytową została zawarta przez strony w dniu 5 stycznia 1999 roku.

Zgodnie z art. 120 zd. 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W rozpatrywanym przypadku jako datę wymagalności uznać należy termin płatności minimalnej kwoty zobowiązania wskazanej w wyciągu z rachunku karty. Sąd podziela w tym względzie pogląd Sądu Najwyższego, że jeżeli posiadacz karty kredytowej wydanej przez wystawcę na podstawie umowy zawartej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych środkach płatniczych (Dz.U. Nr 169, poz. 1385) zaprzestał wpłacania minimalnej kwoty zadłużenia podawanej każdorazowo w doręczanych mu wyciągach bankowych, bieg dwuletniego terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę tych kwot rozpoczyna się z upływem dnia wskazanego w wyciągu jako termin zapłaty kwoty minimalnej, nie zaś dopiero po wyczerpaniu limitu kredytu, ustalonego w umowie (wyrok SN z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 243/08, OSNC 2010/1/16, Biul.SN 2009/5/10, M.Prawn. 2010/6/340-341).

Pozwana dokonała ostatniej spłaty kwoty minimalnej w dniu 20 maja 2013 roku (k. 29). Następnie płatności nie były regulowane a zatem skoro płatność następnej kwoty minimalnej powinna być dokonana w następnym miesiącu, to najpóźniejszy termin jej płatności przypadałby na dzień 20 czerwca 2013 r. A zatem od daty tej rozpoczął bieg ww. termin przedawnienia.

Zauważyć należy, że bieg terminu przedawnienia może ulec przerwaniu.

Zgodnie bowiem z art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje i przez wszczęcie mediacji.

Biorąc zaś pod uwagę, że pozew został złożony w dniu 6 czerwca 2013 r. (data stempla pocztowego – k. 24), uznać należy, że powództwo zostało wytoczone przed upływem terminu przedawnienia, a zatem termin przedawnienia nie tylko nie upłynął, ale został również przerwany przez wniesienia pozwu.

Mając powyższe na uwadze Sąd ocenił czy powództwo było wykazane w zakresie wskazanej w pozwie kwoty. Stwierdzić należy, że wszystkie okoliczności wskazują, iż pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy o korzystanie z karty kredytowej na warunkach określonych we wniosku i regulaminie karty kredytowej.

Korzystanie z karty kredytowej, wysokość oprocentowania i wysokość zadłużenia z tego tytułu wynika z przedłożonych przez powoda wyciągów z rachunku bankowego karty kredytowej. Dokumentują one nie tylko sposób powstania zadłużenia, ale także wysokość i okres za który naliczane były odsetki umowne. Z wyciągu z dnia 17 maja 2013 roku wynika, iż zaległość wynosiła na ten dzień 15.849,36 złotych, a oprocentowanie wynosiło 24% w skali roku. Jednocześnie z pisma pełnomocnika powoda wynika, iż pozwana w dniu 20 maja 2013 roku wpłaciła kwotę 100 złotych, wobec czego należność główna na ten dzień wyniosła 15.749, 36 złotych.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku. O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z pkt. V.2 regulaminu karty kredytowej.

Sąd w pkt. 2 oddalił roszczenie powoda w nieznaczej części w zakresie błędnie wskazanych okresów odsetkowych, albowiem powód nie uwzględnił w dochodzonym roszczeniu wpłaty w dniu 20 maja 2013 r. kwoty 100, zł. przez pozwaną i nadal dochodził odsetek od kwoty 15.849,36 zł. od dnia 26 lutego 2013 r. do dnia zapłaty. Natomiast w dniu 26 stycznia 2013 r. pozwana dokonała przedostatniej wpłaty (k. 159) a nie ostatniej wpłaty.

Sąd zasądzając kwotę główną 15.749,36 zł przychylił się do wniosku pozwanej o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty, na podstawie art. 320 k.p.c., uznając, że zachodzi przypadek szczególny. Pozwana jest osobą w trudnej sytuacji życiowej (k.41) i materialnej (k.54-59) wyraziła chęć spłaty świadczenia, którego wysokość jest wysoka wobec jej dochodów i stanowi dla niej znaczny wydatek. Rozłożenie płatności na raty umożliwi pozwanemu dobrowolne spełnienie świadczenia, co przyczyni się do zaspokojenia powoda bez konieczności wszczynania postępowania egzekucyjnego. (por. pkt. 3 wyroku)

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 4 i 5 wyroku, na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że zachodzi przypadek szczególnie uzasadniony i uwzględniając wyżej opisaną trudną sytuację materialną powoda oraz uznanie powództwa i dobrowolną chęć spłaty długu.

Rozstrzygając niniejszej sprawie Sąd uznał, iż pozwana obowiązana jest zwrócić stronie powodowej część poniesionych przez nią kosztów procesu w postaci opłaty sądowej od pozwu w wysokości 788,- złotych (art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.). W pozostałym zakresie Sąd zwolnił pozwaną od obowiązku zwrotu kosztów stronie powodowej.

W judykaturze przyjmuje się, iż przepis art. 102 k.p.c. nie może być rozszerzająco wykładany i wyklucza uogólnienie, a może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku. Ustawodawca bowiem przyznaje sądowi pewną swobodę w zasądzaniu kosztów procesu, gdy stosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik sporu sprzeciwiają się względy słuszności, co właśnie wyraża się stwierdzeniem, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążać jej w ogóle kosztami. Jednocześnie należy przyjąć, że przepis ten może być stosowany w zależności od konkretnego stanu faktycznego.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, przekonujących o tym, że w danym przypadku takie obciążenie byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Przesłanki te stanowią zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące w sferze pozaprocesowej, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. postanowienie SN z 12.01.2012 r., sygn. akt IV CZ 117/11, LEX nr 1119555).

Jak trafnie zauważono w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r. (sygn. akt III CZ 25/12) ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrejonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa.

Odnosząc się do zasad współżycia społecznego oraz obiektywnej sytuacji materialnej powódki Sąd uznał, że obciążanie w pozostałym zakresie kosztami procesu powódki byłoby niecelowe, a także stałoby w sprzeczności z zasadami słuszności. W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w pkt. 5 sentencji

ZARZĄDZENIE

(...).